

Beleidsplan 2024

Stichting Bloemencorso Zundert

1 Profiel

In het Brabantse dorp Zundert en de dorpen eromheen zijn twintig gemeenschappen (buurtschappen) actief om jaarlijks op de eerste zondag van september elk een zo bijzonder mogelijk rijdend kunstwerk bedekt met dahlia's te presenteren aan een enorm publiek. Tienduizenden bezoekers in Zundert zelf, en honderdduizenden, zo niet meer dan een miljoen kijkers via de live televisie uitzending van Omroep Brabant.

Bloemencorso Zundert is niet zomaar amateurkunst. Het is beeldende kunst van een gigantisch formaat, dat zich met muziek en theater, en soms ook geruisloos door de straten verplaatst. Jaarlijks werken er duizenden mensen aan. Binnen de deelnemende gemeenschappen creëert dat saamhorigheid, voldoening en gemeenschapszin, wat ook de sociale cohesie versterkt.

Wat het geheel extra bijzonder maakt is dat het creatief, artistiek, competitief, inclusief en divers is in één. Omdat het arbeidsintensief is en uit zoveel verschillende facetten bestaat, is het voor alle leeftijden. Bovendien vindt er binnen de deelnemende gemeenschappen een schat aan kennisoverdracht en talentontwikkeling plaats.

De bijdrage aan het Brabants cultuursysteem van het Corso valt niet te onderschatten. De eerste zondag van september is een begrip in Brabant en ver daarbuiten. Bovendien staat Corso Zundert sinds 16 december 2021 als de belangrijkste vertegenwoordiger van de corsocultuur op de Internationale Representatieve Lijst van Immaterieel Erfgoed van de Mensheid van UNESCO.

‘Corso is veel meer dan alleen een optocht. Het bouwen van een corsowagen en alles wat daarbij komt kijken, is een sociaal en creatief proces waar de hele gemeenschap gedurende een groot deel van het jaar mee bezig is. Jong en oud, man en vrouw werken samen, kinderen en jongeren worden intensief betrokken, en de cultuur wordt overgedragen van generatie op generatie. Daarmee levert het Corso een grote bijdrage aan de sociale cohesie van hun gemeenschap.’

(van de website www.unesco.nl)

Het profiel van Bloemencorso Zundert kan gekenschetst worden door twee aspecten. De kunstzinnige uitspatting op de eerste zondag van september, én de weg er naar toe. Dat laatste bestaat uit twintig creatieve processen die tot de twintig enorme rijdende kunstwerken leiden. Het Corso staat zowel artistiek als organisatorisch als een huis! En dat al sinds 1936.

Corso Zundert vindt plaats in het centrum van de Brabantse gemeente Zundert. De deelnemende gemeenschappen zijn buurtschappen uit Zundert en een aantal dorpen eromheen: Wernhout, Achtmaal, Rijsbergen en Schijf. Het aansluiten van deze laatste twee dorpen kan uniek genoemd worden, omdat zij niet oorspronkelijk tot de Gemeente Zundert behoren. Zij zijn dus écht aangesloten omdat ze de meerwaarde van deelname voor hun gemeenschappen inzagen.

Iedereen is welkom om zijn/haar creativiteit aan de dag te leggen. De woonplaatsen van de duizenden makers van de rijdende kunstwerken beperkt zich echter niet tot Zundert en omstreken alleen. Elk jaar komen ook vele mensen vanuit Brabant, of zelfs daarbuiten helpen om de kunstwerken op tijd klaar te krijgen voor de eerste zondag van september.

De optochtpresentatie op de bewuste zondag trekt zoals gezegd jaarlijks tienduizenden bezoekers uit Brabant en daarbuiten. ‘De eerste zondag van september’ is een begrip in Brabant. Bovendien volgen honderdduizenden mensen de live uitzending van Omroep Brabant. De ‘Jubel’ (de ontlading na het bekend maken van de winnende creatie) is elk jaar een legendarisch moment.

De impact van het evenement op veel bewoners van de provincie Noord-Brabant en de uitstraling ver daarbuiten is aanzienlijk, en zeker bovenlokaal te noemen.

Er is een vakjury, bestaande uit professionele kunstenaars. Zij beoordelen de corsocreaties. Door het uitgebreide juryrapport en de mondelinge toelichting aan de ontwerpers van alle twintig kunstwerken, tilt de vakjury het artistieke niveau elk jaar een beetje op.

Daarnaast bestaat er sinds 2008 een heuse Corso Academie in Zundert. Iedereen vanaf 14 jaar kan hier de fijne kneepjes van het ontwerpen leren. Er zijn inmiddels vijf jaargangen geweest. De Academie dient als een soort kweekvijver voor ontwerptalent. Zo'n honderdtal voornamelijk jonge kunstenaars in spé hebben de Academie doorlopen.

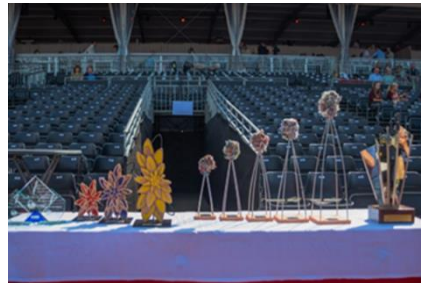
Ook wordt er elk jaar twee weken na het Corso traditiegetrouw een kindercorso georganiseerd. Daar wordt in het klein door wel duizend kinderen in de basisschoolleeftijd een lange stoet van bijna 200 creatieve kunstwerkjes gepresenteerd. Onder het mom: 'wie de jeugd heeft, heeft de toekomst'.

Corso Zundert is nog steeds groeiende. Ook het aantal 'makers' in de deelnemende gemeenschappen neemt nog steeds toe. Dit is mede door de laagdrempeligheid om een 'tent' te betreden waar de kunstwerken gebouwd worden. Mensen met een beperking vinden er zeker hun weg. Mensen uit andere culturen zijn natuurlijk ook meer dan welkom. Er zijn regelmatig initiatieven om met name de in Zundert wonende Marokkaanse gemeenschap te stimuleren te komen helpen. De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat dat nog maar mondjesmaat lukt. In het kindercorso daarentegen is er wel een groeiende deelname van kinderen uit de Marokkaanse gemeenschap. En in 2022 zelfs ook vanuit de Oekraïense gemeenschap.

Vanzelfsprekend onderstreept de Stichting Bloemencorso Zundert *de Governance Code Cultuur*. De Stichting bestaat al sinds 1936, heeft duidelijke statuten en een bestuur bestaande uit vrijwilligers, die zich professioneel maar volledig onbezoldigd, vol passie inzetten om volgens de breed gedragen Missie en Visie tientallen commissies en werkgroepen aan te sturen. Totaal zijn er zo'n 300 vrijwilligers actief binnen de organisatie van het Corso (SBZ: Stichting Bloemencorso Zundert). De organisatie van het Corso bedient zich tevens van een digitale werkomgeving (via DMS: document management systeem). Alle aanwezige werk- en beleidsdocumenten worden daar beheerd. Dit optimaliseert de werkprocessen. De besturen van de deelnemende gemeenschappen/buurtschappen (elk een eigen Stichting) leveren op hun beurt allemaal een afgevaardigde in de Raad van Buurtschappen (RvB). Deze raad is te vergelijken met een soort Raad van Toezicht. Het bestuur van de Stichting Bloemencorso Zundert legt in volledige transparantie verantwoording af aan de RvB en legt besluiten ter goedkeuring voor aan de RvB.

Wat betreft de *Fair Practice Code* beweegt de Stichting Bloemencorso zich vooral in het sociaal domein. Sinds halverwege de vorige eeuw maakt de organisatie gebruik van tientallen Scoutinggroepen uit heel Brabant voor de bemensing van de entreeposten, de verkoop van de programmaboekjes en de verkoop en de begeleiding naar de tribuneplaatsen. Zij krijgen daar een gangbare vrijwilligers vergoeding voor. Daarnaast wordt er gebruik gemaakt van uitwisselingprojecten met Carnavalsverenigingen (met name Prinsenbeek en Breda) om de verkeer toestroom en het parkeren in goede banen te leiden. Vrijwilligers van het Corso gaan op hun beurt met Carnaval naar Prinsenbeek en Breda. Alle in te huren overige professionals (handhaving, beveiliging, verkeersregelaars, medisch personeel) worden marktconform betaald.

De zeven professionele kunstenaars in de vakjury krijgen een dag- en onkostenvergoeding. Men vindt het een eer om in de vakjury van het Corso gevraagd te worden. De twee professionele kunstenaars die ieder jaar opnieuw aangezocht worden om de prijzen te ontwerpen en te maken (één voor de vijf juryprijzen en één voor de drie publieksprijzen) worden marktconform betaald. Ook de muziekkorpsen die de optocht nog meer verlevendigen, worden marktconform betaald.

De corsocreaties worden ontworpen en gerealiseerd door louter amateurs/vrijwilligers. Ook de dans en het spel op de rijdende kunstwerken wordt uitgevoerd door louter amateurs/vrijwilligers. Deze vrijwilligers creëren/performent vol passie, ontvangen veel applaus, maar doen het allen gratis en voor niks.

De Code diversiteit en inclusie is wat de Stichting Bloemencorso Zundert betreft letterlijk een open deur. Iedereen is welkom om zijn/haar creatieve/organisatie talent in de aanloop naar het Corso te manifesteren. En iedereen is welkom om op de eerste zondag van september de rijdende kunstwerken te komen bewonderen. Graag zelfs!

2 Visie en Missie

Vanuit de kernkwaliteiten (creatief, innovatief, ongeëvenaard en authentiek) en de kernwaarden (saamhorigheid, cultureel, competitie en passie) wordt de missie en visie van Bloemencorso Zundert elke vijf jaar opnieuw bekeken en herijkt. De huidige actuele missie en visie (2021-2025) luidt:

‘We werken maatschappelijk verantwoord aan een toekomstbestendig Corso’

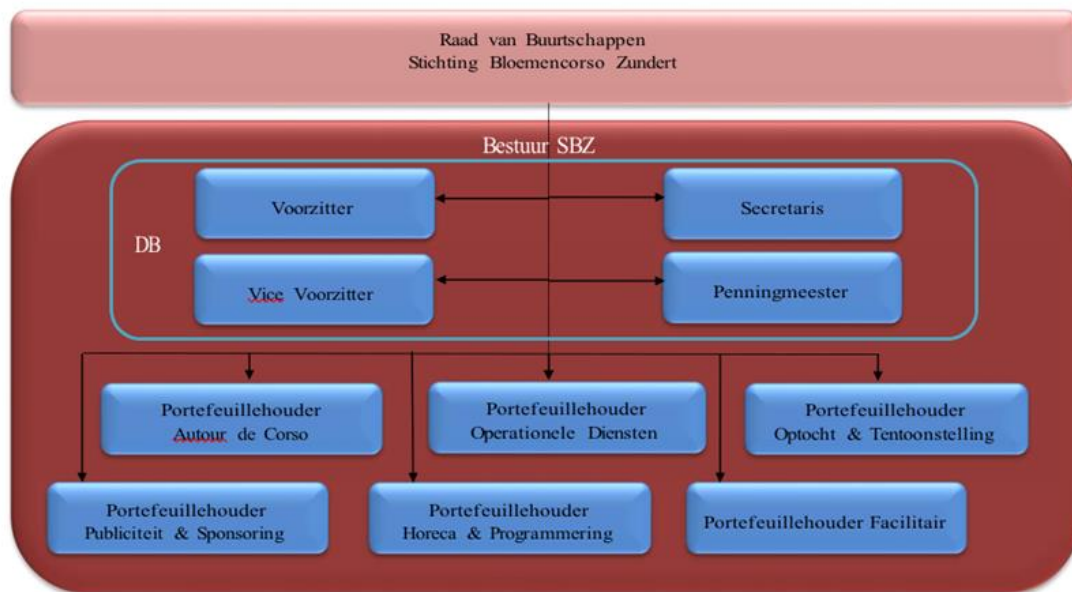
‘Dat doen we door samen met buurtschappen en andere partners bij te dragen aan milieubewustzijn, gezondheid en welzijn’

3 Organisatie

De zakelijke professionaliteit van de organisatie en de activiteiten is de laatste decennia enorm gegroeid en staat inmiddels als een huis. De Stichting Bloemencorso Zundert (SBZ) bestaat al sinds 1936, heeft duidelijke statuten en een bestuur bestaande uit vrijwilligers die zich professioneel, maar volledig onbezoldigd en vol passie inzetten om volgens de breed gedragen Missie en Visie tientallen commissies en werkgroepen aan te sturen. Totaal zijn er zo'n 300 vrijwilligers actief binnen de organisatie van het Corso (SBZ: Stichting Bloemencorso Zundert).

De organisatie van het Corso bedient zich tevens van een digitale werkomgeving (via DMS: document management systeem). Alle aanwezige werk- en beleidsdocumenten worden daar beheerd. Dit optimaliseert de werkprocessen. De besturen van de deelnemende gemeenschappen/buurtschappen (elk een eigen autonome Stichting) leveren op hun beurt allemaal een afgevaardigde in de Raad van Buurtschappen (RvB). Deze Raad is te vergelijken met een soort Raad van Toezicht. Het bestuur van de Stichting Bloemencorso Zundert legt in volledige transparantie verantwoording af aan de RvB en legt besluiten ter goedkeuring voor aan de RvB.

4 Reflectie 2021-2024

Imiddels staat de corsocultuur met Bloemencorso Zundert als de belangrijkste vertegenwoordiger daarvan op de Internationale Representatieve Lijst van Immaterieel Erfgoed van de Mensheid van UNESCO.

Dat is fijn, maar brengt geen geld in het laadje. Het Corso bestaat al bijna 90 jaar, en heeft nog nooit om subsidie hoeven vragen. Maar sinds de Covid19-pandemie, waarin er in 2020 géén en in 2021 enkel een beperkt Corso (geen optocht) georganiseerd kon worden, is er behoorlijk ingeteerd op de reserves.

Daarnaast zijn de algemene kosten de laatste jaren dusdanig gestegen dat het steeds lastiger wordt om de begroting sluitend te krijgen. Ook worden er van overheidswege aan de vergunning steeds hogere eisen gesteld aan de organisatie. Om de verkeersstromen in goede banen te leiden en de veiligheid van de bezoekers te garanderen, moeten van overheidswege steeds meer verkeersregelaars, parkeerregelaars, handhavers, beveiligers en medische professionals worden ingeregeld.

Aan de publieke belangstelling ligt het niet. De eerste zondag in september is een begrip in Brabant en ook daarbuiten. De bezoekersaantallen kwamen na Covid 19 in 2022 wat moeizaam op gang, maar waren in 2023 weer als vanouds. De voorbereidingen voor 2024 zijn in volle gang, en belooft zoals altijd een mooi spektakel te worden. Het Corso voorziet in een behoefte en bedient een breed publiek in Brabant en daarbuiten. Het heeft volop bestaansrecht.

Los van de bloemenpracht, willen de amateurkunstenaars van de twintig verschillende corsogemeenschappen ook iets uitdragen. Elk ontwerp heeft z'n eigen verhaal en brengt z'n eigen boodschap over. Het publiek wordt aan het denken gezet, ontroerd of in extase gebracht. De muziek en het spel op de rijdende kunstwerken zetten dat kracht bij. De laatste jaren wordt duidelijk steeds meer aandacht besteed aan de zeggingskracht van de ontwerpen.

Bovendien is er een vakjury, bestaande uit zeven professionele kunstenaars. Zij beoordelen de corsocreaties. Door het uitgebreide juryrapport en de mondelinge toelichting aan de

ontwerpers van alle twintig kunstwerken, wordt het artistieke niveau elk jaar een beetje beter.

‘Op de eerste zondag van september 2023 is het niveau van Corso Zundert weer wat verder opgetild. Dat is niet alleen zichtbaar in de kwaliteit van bouwen en de presentatie van de creaties. Dit jaar valt vooral de grote diversiteit aan onderwerpen en stijlen op. In 2022 merkten we nog op dat de ontwerpers zich vooral lieten inspireren door de dierenwereld, de onderzeese in het bijzonder. Dit jaar is veel breder gekeken naar invalshoeken en dat wordt gewaardeerd. Dit corso heeft dynamiek. Het publiek is uitgedaagd om verder te kijken dan alleen iets moois wat voorbijtrekt.’

(uit het rapport van de vakjury Corso 2023)

4 Activiteiten 2025-2028

Ook in 2025 en de jaren daarna hoopt de Stichting Bloemencorso Zundert zijn activiteiten te kunnen blijven voortzetten. Door de gezonde organisatiestructuur, de grote animo en ambitie bij de deelnemende gemeenschappen zal dat geen probleem zijn.

De artistieke kwaliteit van de kunstwerken wordt elk jaar hoger. De ontwikkeling van esthetische plaatjes naar conceptuele kunst met zeggingskracht zal nog een grotere vlucht nemen. De kennisoverdracht in de deelnemende gemeenschappen (volgens het meester/gezel principe) is onbetaalbaar. Ieders talent kan er tot bloei komen. Is het niet artistiek, dan wel organisatorisch.

Er gaat in de jaren ‘25-’28 extra ingezet worden op talentontwikkeling. Zo worden er steeds meer ontwerpworkshops georganiseerd, worden er voor kinderen van de basisschool-leeftijd vaker creatief-educatieve sessies georganiseerd. Op basisscholen zelf zijn speciale leskisten ontwikkeld om creatieve vaardigheden te ontwikkelen. En zijn er plannen van samenwerking met bedrijven om lasworkshops te geven. Ook op organisatorisch niveau zal er volop ingezet worden om talent te ontwikkelen. De corsogemeenschappen kunnen gezien worden als minisamenlevingen waar juist ook jongeren veel kunnen leren over het organiseren van activiteiten.

Vanuit de visie en missie heeft het Corso milieubewustzijn hoog in het vaandel staan. Er wordt bij het maken en demonteren van de kunstwerken goed gelet op het scheiden van afval. Restafval wordt tot een minimum beperkt. Waar het kan (en moet) wordt er ingezet op recyclebaarheid. Er wordt voldaan aan de Europese richtlijn voor wat betreft het inzamelen en recycling van plastic bekertjes. Er zullen in de jaren ‘25-’28 zeker nog ideeën bijkomen om het Corso verder ‘maatschappelijk verantwoord en toekomstbestendig’ te maken.

Punt van zorg voor de toekomst van het Corso zijn enkel de steeds hoger wordende kosten. Uitgangspunt sinds 1936 is dat er geen reclame uitingen in de optocht aanwezig zijn. De optocht is van het begin tot het einde altijd vrij geweest van commercie, en dat wil de organisatie vanuit esthetisch oogpunt graag zo houden. Niettemin wordt er aan de inkomstenkant van alles gedaan om inkomsten te genereren. Sponsors aanzoeken voor het Corso gebeurt natuurlijk volop. Met leveranciers/partners worden vaak meer-jarendeals afgesloten. Natuurlijk zijn er ook horeca-opbrengsten. Dit is een bijkomend voordeel, maar geen doel op zich. Bovendien komt het grootste deel hiervan terecht bij de reguliere Horeca. Entreeheffing en tribuneplaatsenverkoop zijn de belangrijkste inkomstenbronnen. Er kan waarschijnlijk niet aan ontkomen worden om de tarieven van de entreekaarten en de tribuneplaatsen de komende jaren te verhogen.

5 Speerpunten 2024

Jaarlijks worden door het bestuur de speerpunten voor het komende jaar opgesteld en voorgelegd ter goedkeuring aan de Raad van Buurtschappen. Hieronder de speerpunten voor 2024.

Missie & Visie
Corso Zundert

Operationeel Plan 2024

Stichting Bloemencorso Zundert

Speerpunten 2024

		Focus op			Kernwaarden				Kernkwaliteiten			
		Gezondheid en veiligheid	Verantwoordelijkheid en duurzaamheid	Partnerschap om samen te werken	Stamhooftheid	Cultureel	Competitie	Passie	Innovatief	Creatief	Authentiek	Ongeëvenaard
Algemeen bestuur SBZ	Beheersen van preventieve maatregelen rondom het corsofeest (Nix18, drugs- en rookbeleid, voorwerpen) Werken aan een positief Corsoklimaat Invulling vacature penningmeester	X			X							
			X		X							
Autour de Corso	Afstemming over educatieve activiteiten met Stichting Cultureel Erfgoed Bloemencorso Zundert Voorbereiden jubileum 75 jaar Kindercorso in 2025			X		X		X	X	X	X	X
				X	X	X		X	X	X	X	X
Horeca & Programmering	Inrichting feesttent Doorontwikkelen bekensysteem Kwalitatief en kwantitatief horecapersoneel Uitbreiding bezetting vrijwilligers portefeuille H&P in voorbereiding naar en tijdens Corsoweekend	X	X	X	X				X			
		X	X									
		X	X	X	X			X		X		
Facilitair	Realisatie nieuw sloopsterrein Optimalisering Op- en Afbouwverenigingen corso evenement Optimaliseren Afvalverwerking evenement (s.m. andere portefeuilles) Digitalisering van bestelproces buurtschappen	X	X	X								
			X									
			X									
Operationele Diensten	Maximaliseren op wijzigingen veiligheidsdocumenten i.b.v. evenementvergunning Verder optimaliseren verkeer en parkeren			X								
				X								
Optocht & Tentoonstelling	Verbeteren kwaliteit optocht en tentoonstelling (presentatie, geluid, onderlinge afstand, etc.)			X	X		X					X
Publiciteit & Sponsoring	De commissie qua bezetting terug op orde krijgen Mogelijkheden onderzoeken om sponsorwerving toekomstbestendig te maken		X	X	X			X	X	X		
				X				X				
Raad van Buurtschappen	Overbrengen en overdragen RvB besluiten en kennis daarvan binnen het buurtschap Verbeteren kwaliteit optocht en tentoonstelling (presentatie, geluid, onderlinge afstand, etc.) Uitdragen van preventieve maatregelen rondom het corso (nix18, drugs- en rookbeleid, voorwerpen, etc.) Werken aan een positief Corsoklimaat	X		X	X		X	X				X
				X	X							X
				X	X							

Operationeel plan wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd. Bij elk focuspunt dient jaarlijks minimaal één speerpunt benoemd te zijn.

   YouTube

www.corsozundert.nl

Bloemencorso Zundert
is beschreven in de Inventaris
Immaterieel Erfgoed Nederland

Operationeel plan wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd. Bij elk focuspunt dient jaarlijks minimaal één speerpunt benoemd te zijn.

www.corsozundert.nl

Alle fotoverantwoording: fotoarchief Stichting Bloemencorso Zundert

